

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

550. PLENARNO ZASEDANJE EESO, 19. 2. 2020–20. 2. 2020

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki – Letna strategija za trajnostno rast za leto 2020

(COM(2019) 650 final)

(2020/C 120/01)

Poročevalec: **Tommaso DI FAZIO**

Zaprosilo	Evropska komisija, 6. 2. 2020
Pravna podlaga	člen 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za ekonomsko in monetarno unijo ter ekonomsko in socialno kohezijo
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	4. 2. 2020
Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju	19. 2. 2020
Plenarno zasedanje št.	550
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	120/1/3

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) pozdravlja pristop letne strategije za rast za leto 2020, ki temelji na naslednjih štirih osnovnih razsežnostih: okolje, produktivnost, stabilnost in pravičnost. Pri tem zlasti meni, da je cilj, osredotočen na okoljsko trajnost, kot tehtno ugotavlja strategija, absolutna referenčna točka, okrog katere je treba povezati odločitve in prizadevanja celotne družbe ter sredstva, ki bi lahko bila in bodo na voljo, da bi lahko dosegli cilje za leto 2030 in okoljsko nevtralnost do leta 2050. Zato EESO priporoča, da se predvidi možnost, da se ti cilji približajo, ko se na podlagi kazalnikov degradacije okolja to izkaže za potrebno.

1.2 EESO je zadovoljen, ker so cilji OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 vključeni v strateško vizijo Komisije pri vseh ekonomskih in zaposlovalnih politikah, s čimer se prispeva k evropskemu socialnemu tržnemu gospodarstvu, ki deluje za vse, ter zajamčijo trajnost, vključenost in konkurenčnost rasti.

1.3 EESO je prepričan, da je trajnost bistveni element vsakršne uspešne strategije za konkurenčnost in da bi morala Evropa zato okrepiti motorje gospodarstva, s čimer bi se okrepil njen globalni položaj inovatorke, na podlagi modela krožnega gospodarstva in prehoda v nove trajnostne paradigme razvoja. Tako bi nastala naslednja generacija tržnih priložnosti, ki bi jih vodilo povpraševanje po trajnostnih rešitvah.

1.4 EESO izraža zadovoljstvo, da je v letni strategiji napovedana sprememba, s katero se odpravlja sedanja miselnost, osredotočena na kratko- in srednjeročno načrtovanje programov in ciljev, in da se končno uvajajo dolgoročne strategije. To se je izkazalo za nujno pri naložbah, potrebnih za izvajanje strategije za okoljsko trajnost s kompleksnimi celovitimi energetske in podnebne načrti, ki jih pripravijo države članice in odobri Komisija.

1.5 EESO poziva Komisijo, naj v to strateško vizijo vključi zahtevo po hitrem razvoju interoperativnih pametnih infrastrukturnih mrež, snovnih in nesnovnih, ki so nujne za dokončanje in trajnostni razvoj vseevropskega enotnega trga, ki bo dovolj opremljen in povezan, da bo lahko zagotovil skladen, pravičen in vključujoč razvoj.

1.6 EESO podpira smernice iz letne strategije, ki se nanašajo na naložbe v nesnovne sektorje izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja znanja in spretnosti – te so po njegovem mnenju ključne in odločilne. Gre za dolgoročne in zelo dolgoročne naložbe za izboljšanje družbe, njene kulture in mednarodne konkurenčnosti.

1.7 EESO se strinja in podpira usmeritev v okrepitev raziskav in inovacij ter v povečanje sredstev zanje, ki so dolgoročne strateške naložbe za konkurenčnost celotne EU na mednarodni ravni. To velja zlasti v sektorjih, za katere je značilno posodabljanje in uvajanje čistih tehnologij na področju energije, prometa ter ogrevanja in hlajenja stavb, pa tudi v vseh industrijskih panogah, v kmetijstvu in storitvah, z vse širšo uporabo inovativnih tehnologij, zlasti digitalnih tehnologij, umetne inteligence in tehnologije 5G.

1.8 EESO obžaluje, da je Komisija v sporočilu le malo prostora namenila letni analizi rasti v Uniji in da se je omejila na trditev, da so „[k]ratkoročne gospodarske obete [...] zasenčili veliko manj spodbudno gospodarsko in geopolitično okolje ter visoka negotovost“ ter da „naložbe in potencialna rast ostajajo pod ravno pred krizo“. Na to stanje utegne vplivati tudi morebiten neuskladen izstop Združenega kraljestva iz EU. EESO meni, da je največja prednostna naloga obnoviti trajnostno rast, zlasti v šibkejših državah in regijah, in sicer z velikim povečanjem evropskega BDP, da se ustvarita blaginja in bogastvo, ki sta nujna za uresničevanje strategije.

1.9 EESO se strinja z vsemi strateškimi usmeritvami za rast in za obliko evropskega semestra 2020. Strinja se tudi z navedbo ovir pri uresničevanju posameznih ciljev, zlasti pri naložbah, potrebnih za izvajanje okoljskih programov, ki bi lahko zaradi veljavnega Pakta za stabilnost in njegovih strogih pravil otežile zagotavljanje enotne uporabe energetske in podnebne načrtov v državah članicah. Lahko se zgodi, da bodo cilje glede sanacije okolja dosegle samo države EU, ki izpolnjujejo ali presegajo zahteve Pakta za stabilnost, s čimer bi se izničilo doseganje skupnega cilja EU, čeprav bi se dosegel delen rezultat za ves planet. Oddaljili bi se tudi od ambicije, da bi bila EU kot celota referenca za druge države sveta.

1.10 EESO zato poziva k preučitvi in sprejetju ukrepov za urejanje naložb, ki bi – ob upoštevanju omejitev iz Pakta za stabilnost ali z odstopanjem od teh in od pravil o državni pomoči – omogočili vsem državam, da vlagajo, kolikor je potrebno za uresničitev lastnih ciljev, določenih v celostnih energetske in podnebne načrtih, ki jih je odobrila Komisija.

1.11 EESO je naklonjen predlogu iz strategije za rast za leto 2020, da se uporabijo vsa sredstva in finančni vzvodi, ki so že na voljo prek sedanjih instrumentov, predvidenih v večletnem finančnem okviru za obdobje 2012–2027; ta predlog je bil javno objavljen tudi med predstavitvijo v Evropskem parlamentu 15. januarja 2020. Poziva pa tudi k povečanju finančnih sredstev, kjer je to potrebno za doseganje ciljev.

1.12 EESO se zavzema za to, da Komisija učinkovito in proaktivno nadzoruje rezultate, ki jih morajo doseči različne države članice na podlagi potrjenih energetske in podnebne načrtov. Spodbuditi je treba pomoč za reševanje težav, finančnih in metodoloških, brez kritiziranja.

1.13 EESO se strinja, da je treba okrepiti stabilnost in odpornost finančnega sistema ter zaostriti pravila o finančnih trgih, da bi izboljšali mednarodno vlogo evropske valute in se zavarovali pred morebitnimi prihodnjimi krizami, ki bi se zaradi globalizacije v Evropo lahko razširile iz drugih delov sveta. To bi bilo mogoče doseči z zaostritvijo makrobonitetnih pravil in drugih ukrepov, usmerjenih v zaščito finančne stabilnosti držav članic. Poleg trenutnega procesa dokončanja bančne unije in unije kapitalskih trgov bi se moral prihodnji strateški pregled denarne politike Evropske centralne banke ⁽¹⁾ bolj konkretno osredotočiti na spodbujanje gospodarske rasti v euroobmočju in krepitev mednarodne vloge eura.

1.14 EESO poudarja, da je v središču strategije za rast za leto 2020 pomembno ohraniti dobrobit ljudi, in sicer z ohranitvijo in okrepitevijo družbenih pridobitev, zaradi katerih je EU glavna referenčna točka na svetu.

1.15 V zvezi s temeljnim stebrom socialnih pravic EESO pozdravlja dejstvo, da so v strategiji za trajnostno rast za leto 2020 te pravice znova potrjene. EESO želi, da se v ciljih evropskega semestra posebna pozornost posveti vprašanju spola, zlasti glede pravic žensk na delovnem mestu, doseganja enakosti plač, varstva zaposlitve mater (tudi zaradi boja proti upadanju števila prebivalstva) ter bistvenega izboljšanja zakonodaje za varstvo družine. To vključuje tudi izboljšanje glede starševskega dopusta za očete ter vzpostavitev dobrega delovnega okolja, ki preprečuje vse oblike telesnega in psihološkega nasilja do žensk. V zvezi z enakostjo spolov je treba dosledno in pravično uporabljati tudi zakonodajo o razvezah, da se zagotovi, da imata oba zakonca vedno enake pravice glede mladoletnih otrok.

1.16 EESO meni, da mora EU okrepiti svoj mednarodni položaj, da bi ohranila blaginjo, varnost in vrednote, na katerih temelji. Prevzeti mora vodilno vlogo na svetovni ravni, in sicer s podporo splošnemu odločnemu in doslednemu uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja OZN ter večstranski svetovni ureditvi, ki temelji na pravilih in izhaja iz OZN. Odločno bi morala zagovarjati načela demokracije in varstva planeta, pravne države in temeljnih pravic.

1.17 EESO je prepričan, da bi lahko dokončanje enotnega trga, ki bi bil dovolj opremljen in povezan ter osredotočen na potrebe državljanov in podjetij, bistveno prispevalo k rasti, če se osredotočimo na državljane in podjetja. Biti mora tudi v središču skladnega in vključujočega evropskega povezovanja, ki ima nov zagon, je sodobno in skladno z novimi tehnologijami in infrastrukturo popolnoma interoperabilnega digitalnega enotnega trga. V prehodu na evropski zeleni dogovor bi bila posebej poudarjena vloga modela podjetij, usmerjenih v ljudi, kot so podjetja socialne ekonomije.

1.18 Po mnenju EESO je treba – poleg korenite upravne poenostavitve, obsežne digitalizacije in intenzivne krepitve zmogljivosti vseh zainteresiranih strani – vzpostaviti tudi okrepljeno infrastrukturo upravljanja enotnega trga na ravni EU in nacionalni ravni.

1.19 EESO meni, da lahko uresničevanje predlagane strateške vizije spremljajo težave in odpor, če ne bodo vzpostavljeni novi mehanizmi upravljanja, ki bodo proaktivno vključili državljane in podjetja ter javne in zasebne akterje na lokalni in regionalni ravni, v procesu od spodaj navzgor, v katerem bo mogoče izraziti in uveljaviti konkretne potrebe in vprašanja s terena.

1.20 EESO zato priporoča nove strukture upravljanja na različnih ravneh, s katerimi je mogoče zagotoviti sodelovanje in udeležbo lokalnih akterjev in civilne družbe pri pripravi in izvajanju pravičnih ukrepov, ki odražajo dejanske razmere, v katerih delujejo.

2. Letna strategija za trajnostno rast za leto 2020 (sporočilo Komisije)

2.1 Zdi se, da se zdaj vsi zavedamo, da je za prihodnost Evrope potrebna nova dolgoročna globalna strategija za trajnostno in vključujočo rast – ki jo spremlja celovit načrt izvajanja, da se do leta 2030 dosežejo cilji trajnostnega razvoja. Ta strategija bi morala zajeti vse vidike, ki vplivajo na evropsko družbo in državljane, podjetja in okolje, v katerem delujejo, na industrijo in njeno konkurenčnost, od naložb in javnih naročil do trgovine, znanja in spretnosti, inovacij in podpore za mala in srednja podjetja (MSP).

2.2 Z letno analizo rasti v EU bi morale države članice prednostne naloge, ki jih je v poročilu opredelila Komisija, upoštevati v svojih nacionalnih politikah in strategijah, kot je določeno v njihovih programih stabilnosti in konvergenčnih programih ter v nacionalnih reformnih programih.

⁽¹⁾ Uvodna izjava Christine Lagarde, predsednice ECB, tiskovna konferenca, 12. december 2019.

2.3 Namen sporočila o strateškem letnem pregledu rasti v Evropski uniji za leto 2020 ⁽²⁾ je predstaviti stališče Komisije glede prednostnih nalog, ki bi jih morale države članice upoštevati pri pripravi svojih ekonomskih politik za leto 2020. Temelji na vključevanju ciljev OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 v evropske politike, zlasti na naslednjih področjih:

- okoljska trajnost, povečanje produktivnosti, pravičnost in makroekonomska stabilnost kot štiri razsežnosti nove paradigme ekonomske politike EU v prihodnjih letih,
- potreba po oblikovanju te nove paradigme rasti, ki bo učinkovito obravnavala dolgoročne izzive, ki spreminjajo evropsko družbo,
- vzpostavitev političnega in gospodarskega vodilnega položaja Evrope na svetovni ravni na podlagi te nove paradigme, ki bo tudi spodbuda za potencialno rast,
- stroški in koristi teh politik in strukturnih reform morajo biti kratko- in dolgoročno uravnoteženi: koristi bi morale biti deljene, stroškov pa ne bi smeli nositi najbolj ranljivi državljani,
- za čim večje sinergije med različnimi opredeljenimi strateškimi cilji bodo potrebne znatne javne in zasebne naložbe, med drugim bo treba „vložiti rekordne zneske v vrhunske raziskave in inovacije“, v usposabljanje in zlasti za to, „[d]a bi dosegli podnebne in energetske cilje, določene do leta 2030“,
- optimizacija ključnega dejavnika proračuna EU za obdobje 2021–2027 za uresničitev teh političnih ambicij: „[n]a podlagi obstoječih in novih mehanizmov bo naložbeni načrt za trajnostno Evropo zagotovil naložbe, potrebne za uresničitev evropskega zelenega dogovora. Mehanizem za pravičen prehod bo obravnaval najbolj prizadete regije in zagotovil, da nihče ne bo zapostavljen“,
- okrepitev ekonomskega upravljanja in demokratične odgovornosti, ki morata iti z roko v roki: okrepljena demokratična odgovornost evropskega semestra in širši namen Komisije, da nadaljuje dialog z državami članicami in jih pozove, naj vključijo nacionalne parlamente, socialne partnerje in vse druge ustrezne deležnike.

2.4 EU in države članice bi jih morale zdaj pretvoriti v strategijo in vrsto izvršljivih ukrepov. Če naj bo trajnost temelj politike in ukrepanja, bodo morale evropske institucije, države članice in regije zbrati različna orodja in tako omogočiti sodelovanje vseh državljanov ter hkrati izboljšati kakovost življenja in konkurenčnost gospodarstva EU.

2.5 EESO je v resoluciji z dne 30. oktobra 2019 poudaril, da je treba „[u]krepati na vseh ravneh istočasno ter ustvariti dinamiko ukrepanja za obravnavo nujnih gospodarskih, socialnih in okoljskih izzivov“ ⁽³⁾. Pozval je h krovni strategiji EU o trajnosti do leta 2050 za izvajanje Agende 2030 OZN ⁽⁴⁾.

2.6 V tej resoluciji je EESO tudi poudaril, da ta „sprememba paradigme zahteva“:

- „spremembo upravljanja – potrebni so posebni mehanizmi upravljanja za hitrejše reševanje nujnih problemov in spopadanje s kompleksnimi vprašanji. Tovrstni mehanizmi bi bili namenjeni povezovanju ravni EU in držav članic in ne nadomeščanju ukrepanja na kateri koli od njiju“,
- „vključevanje ciljev trajnostnega razvoja v procese EU za spremljanje gospodarskih in socialnih kazalnikov ter proračunsko načrtovanje“,
- možnost, da bi lahko v evropski semester vključili „nove izboljšane in merljive dopolnilne socialne, gospodarske in okoljske kazalnike za spremljanje in sledenje vseh vidikov evropskega stebra socialnih pravic ter njegovih načel in 17 ciljev trajnostnega razvoja“.

2.7 Trajnost je bistveni element vsakršne uspešne strategije za konkurenčnost in Evropa bi morala s tem namenom okrepiti motorje gospodarstva, s čimer bi se okrepil njen globalni položaj inovatorke, na podlagi modela krožnega gospodarstva. S tem bi nastala naslednja generacija tržnih priložnosti, ki bi jih vodilo povpraševanje po trajnostnih rešitvah. Za trdno rast tržnega povpraševanja po trajnostnih rešitvah je potrebna skladnost političnih ciljev, usmerjenih v trajnost.

⁽²⁾ Letna strategija za trajnostno rast za leto 2020 (COM(2019) 650 final).

⁽³⁾ Resolucija EESO o prispevku Evropskega ekonomsko-socialnega odbora k delovnemu programu Komisije za leto 2020 in pozneje (UL C 47, 11.2.2020, str. 1).

⁽⁴⁾ *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development* [Spreminjamo naš svet: agenda OZN za trajnostni razvoj do leta 2030].

2.8 EESO je v dodatnem mnenju o letnem pregledu rasti za leto 2019 ⁽⁵⁾ poudaril:

- potrebo po povečanju javnih in zasebnih naložb, zlasti za socialno in izobraževalno infrastrukturo,
- uskladitev s cilji OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in načrtom za energetske in podnebni prehod,
- okrepitev strukturnih reform, zlasti v zvezi s strukturnimi neravnovesji in presežki na tekočem računu,
- uporabo sredstev za fizične, digitalne in okoljske naložbe ter naložbe v izobraževanje in pridobivanje znanja, spretnosti in kvalifikacij;
- osrednje mesto, ki ga mora imeti varstvo socialnih pravic v evropskem semestru, in sicer z enako težo kot makroekonomski in fiskalni cilji;
- obdavčitev mora biti ugodna za produktivne naložbe in porabo v realnem gospodarstvu;
- posvetovanje s socialnimi partnerji v različnih fazah evropskega semestra;
- izključitev strateško pomembnih sredstev iz privatizacije javnega premoženja.

2.9 Na makroekonomski ravni je jasno, „da je potrebna nova evropska gospodarska strategija: pozitivna podoba prihodnjega razvoja gospodarstva EU v širšem svetu, ki bi pomagala povečati odpornost EU na gospodarske šoke ter ekonomsko, socialno in okoljsko trajnost njenega gospodarskega modela. Tako bo EU znova pridobila zaupanje državljanov in povečala stabilnost ter blaginjo za vse Evropejce“ ⁽⁶⁾.

2.10 Potrebno je naslednje: „trajnostna in vključujoča rast, zmanjševanje neenakosti, navzgor usmerjena konvergenca, skrb za povečanje produktivnosti in konkurenčnosti v skladu s cilji strategije Evropa 2020, dobri pogoji za podjetja in okolje, ki spodbuja naložbe, kakovostna delovna mesta in ustrezne plače, boj proti revščini in socialni izključenosti, stabilne in vzdržne javne finance, stabilen finančni sektor ter doseganje ciljev trajnostnega razvoja za leto 2030 in pariškega podnebnega sporazuma“ ⁽⁷⁾.

2.11 EESO je prepričan, da lahko resnična prihodnost Evropske unije temelji le na združevanju trdnih gospodarskih temeljev z močno socialno razsežnostjo ⁽⁸⁾, in se vztrajno zavzema za navzgor usmerjeno konvergenco in učinkovitejšo socialno politiko tako na ravni EU kot držav članic ⁽⁹⁾. Zagotoviti je treba „jasen in usklajen načrt, v katerem bi bile določene prednostne naloge za izvajanje stebra, in izvrševanje veljavnih socialnih pravic in standardov“. „Nov proces evropskega semestra bi moral doseči socialne cilje v okviru spremljanja socialnih neravnovesij, uvesti pa bi bilo treba tudi nove, merljive kazalnike skupaj s ciljno usmerjenimi priporočili za posamezne države na socialnem področju.“ ⁽¹⁰⁾.

2.12 V okviru ukrepov za krepitev enotnega trga bi bilo treba spodbujati „ustvarjanje ustreznega okolja za razvoj najrazličnejših oblik podjetij, ki so se pripravljena soočiti z izzivi današnje družbe“. Treba je „združiti in povezati različne oblike podjetij, vendar je treba vsakemu od teh območij nameniti pozornost v smislu zakonodajnega ukrepanja in javnih naložb“. Zavrniti je treba „univerzalni pristop (angl. *one size fits all*)“ ⁽¹¹⁾.

⁽⁵⁾ UL C 190, 5.6.2019, str. 24.

⁽⁶⁾ Mnenje EESO z dne 17.7.2019 *Za bolj odporno in trajnostno evropsko gospodarstvo* (UL C 353, 18.10.2019, str. 23).

⁽⁷⁾ Mnenje EESO z dne 17. julija 2019 *Nova vizija za dokončanje ekonomske in monetarne unije* (UL C 353, 18.10.2019, str. 32).

⁽⁸⁾ Mnenje EESO z dne 19. oktobra 2017 o vplivu socialnega vidika in Evropskega stebra socialnih pravic na prihodnost EU (UL C 81, 2.3.2018, str. 145), točki 1.2 in 2.2.

⁽⁹⁾ Npr. v mnenjih o načelih učinkovitih in zanesljivih sistemov socialnega varstva (UL C 13, 15.1.2016, str. 40); o vplivu socialnega vidika in Evropskega stebra socialnih pravic na prihodnost EU (UL C 81, 2.3.2018, str. 145), in o predlogu priporočila Sveta o dostopu delavcev in samozaposlenih oseb do socialne zaščite (UL C 440, 6.12.2018, str. 135).

⁽¹⁰⁾ Mnenje EESO z dne 25.9.2019 *Evropski steber socialnih pravic – ocena začetka izvajanja in priporočila za naprej* (UL C 14, 15.1.2020, str. 1).

⁽¹¹⁾ Mnenje EESO z dne 17. julija 2019 *Spodbujanje podjetništva in inovacijam naklonjenega enotnega trga – podpiranje novih ekonomskih modelov za soočanje z družbenimi izzivi in prehodi* (UL C 353, 18.10.2019, str. 6) točki 1.3 in 1.5.

2.13 EESO je poudaril, da se bo „[z]aradi sprememb proizvodnih procesov in gospodarstva na splošno, ki jih povzročajo nove tehnologije, umetna inteligenca in masovni podatki, [...] korenito spremenil tudi trg dela“ in da „je pomembno, da ti procesi sprememb potekajo v okviru konstruktivnega socialnega dialoga, ob spoštovanju pravic delavcev in kakovosti njihovega življenja“⁽¹²⁾.

3. Splošne ugotovitve

3.1 Po mnenju EESO je najbolj pomembno priporočiti okrepitev trajnostne gospodarske rasti. Tako se bodo ustvarjali nova in trajnostna delovna mesta ter blaginja, ki je potrebna za ohranitev naložb za povečanje rasti skupne faktorske produktivnosti krožnega gospodarstva ter pospešitev strukturnih reform s ciljem boljšega upravljanja in večje odgovornosti, zlasti na digitalnem in okoljskem področju, in razvoja znanja in spretnosti ter kvalifikacij in zaščite socialnih pravic, ki jih potrebuje nova paradigma *evropskega zelenega dogovora*.

3.2 Prehod na nov razvojni model mora temeljiti na konkurenčni trajnosti, ki je glavni steber zmagovitega evropskega socialnega tržnega gospodarstva in mora tudi v prihodnje ostati vodilno načelo. Pri tem pa je nujno državljanje in regije zavarovati pred neizogibnimi stroški sprememb, in sicer z naložbami v učinkovite in integrirane sisteme socialne zaščite.

3.3 Finančna kriza je poudarila pomen stabilnosti in povezovanja na kapitalskih in finančnih trgih, kjer je razdrobljenost še vedno ovira za večjo rast podjetij in naložb: treba bi bilo sprejeti dodatne ukrepe, zlasti v finančnem sektorju, za obnovo zaupanja trgov in zaupanja v vseh državah članicah.

3.4 EU potrebuje novo gospodarsko strategijo, s katero bo spodbujala stalen, vključujoč in trajosten gospodarski razvoj ter zagotavljala polno in produktivno zaposlitev in dostojno delo za vse. EESO je prepričan, da mora biti dokončanje enotnega trga, ki bi bil dovolj opremljen in povezan ter osredotočen na potrebe državljanov in podjetij, v središču skladnega in vključujočega evropskega povezovanja, ki ima nov zagon, je sodobno in skladno z novimi tehnologijami in infrastrukturo popolnoma interoperabilnega digitalnega enotnega trga. V prehodu na evropski zeleni dogovor bi bila posebej poudarjena vloga modela podjetij, usmerjenih v ljudi, kot so podjetja socialne ekonomije.

3.5 Po mnenju EESO je treba – poleg korenite upravne poenostavitve, obsežne digitalizacije in intenzivne krepitev zmogljivosti vseh zainteresiranih strani – vzpostaviti tudi okrepljeno infrastrukturo upravljanja enotnega trga na ravni EU in nacionalni ravni. Za to je potrebno proaktivno vključevanje državljanov, potrošnikov in podjetij, da bi zagotovili enostavnejšo in uporabniku prijazno zasnovo ter pravočasno, pregledno in učinkovito izvajanje in uporabo pravil enotnega trga, kar je podlaga za uspešen prehod na digitalno, učinkovito, skladno, uravnoteženo in trajnostno EU z ekonomskega, okoljskega in socialnega vidika.

3.6 EESO znova poudarja, „da je treba čim prej odpraviti infrastrukturni, teritorialni in kulturni digitalni razkorak, ki trenutno zavira gospodarski in socialni razvoj v EU in je vir neenakih življenjskih pogojev in priložnosti za državljanje in podjetja“⁽¹³⁾.

3.7 EESO meni, da lahko uresničevanje predlagane strateške vizije spremljajo težave in odpor, ki bi lahko upočasnili njeno izvajanje, če ne bodo vzpostavljeni novi mehanizmi upravljanja, ki bodo proaktivno vključili državljanje in podjetja ter javne in zasebne akterje na lokalni in regionalni ravni v procesu od spodaj navzgor, v katerem bo mogoče izraziti in uveljaviti konkretne potrebe in vprašanja s terena. Zato evropskim in nacionalnim institucijam priporoča nove strukture upravljanja, s katerimi je mogoče zagotoviti sodelovanje in udeležbo lokalnih akterjev in civilne družbe pri pripravi in izvajanju pravičnih ukrepov, ki odražajo dejanske razmere, v katerih delujejo.

V Bruslju, 19. februarja 2020

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Luca JAHIER

⁽¹²⁾ Mnenje EESO z dne 17. julija 2019 *Spodbujanje podjetništva in inovacijam naklonjenega enotnega trga – podpiranje novih ekonomskih modelov za soočanje z družbenimi izzivi in prehodi* (UL C 353, 18.10.2019, str. 6), odstavki 1, 3 in 15.

⁽¹³⁾ Mnenje EESO z dne 18.10.2017 o *vmesnem pregledu izvajanja strategije za notni digitalni trg* (UL C 81, 2.3.2018, str. 102), točka 1.8.